

Број: 27.1-403-122/19

Дана, 3. октобар 2019. године

На основу члана 22. став 3. и 19 став 2. тачка 3) Закона о фискалној одговорности у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број 94/15 и 62/18), Фискални савјет Републике Српске, на 20. редовној сједници одржаној 3. октобара 2019. године, након разматрања Консолидованог извјештаја о извршењу буџета Републике Српске за период 01.01.-30.06.2019. године, даје сљедеће:

МИШЉЕЊЕ

на Консолидовани извјештај о извршењу буџета Републике Српске за период 01.01. -30.06.2019. године

Законом о фискалној одговорности у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број 94/15 и 62/18), утврђено је да Фискални савјет Републике Српске, између осталог, Народној скупштини Републике Српске доставља мишљење на Консолидоване извјештаје о извршењу буџета.

На основу достављеног Консолидованог извјештаја о извршењу буџета Републике Српске за период 1.1.-30.6.2019. године, евидентно је да су буџетски приходи остварени у износу од 1.386.271.850 КМ, што представља 99% укупно планираних буџетских прихода за првих шест мјесеци 2019. године.

У оквиру пореских прихода веће остварење, у односу на планирани буџет за првих шест мјесеци 2019. године, забиљежено је код пореза на добит и то за чак 33% и пореза на доходак за 7%. Значајно мање остварење од 6% или 40 милиона КМ евидентирано је на позицији индиректних пореза. Мање остварење прихода од индиректних пореза у односу на план последица је примјене неадекватних коефицијената расподеле. Иако су приходи од индиректних пореза у првих шест мјесеци 2019. године нешто већи у односу на исти период 2018. године треба имати у виду да ће мање остварење истих у односу на план негативно утицати на укупну реализацију буџетских прихода. Претходно наведено посебно добија на значају уколико се зна да учешће индиректних пореза у укупним пореским приходима у првих шест мјесеци 2019. године износи више од 48%. С обзиром на висок проценат учешћа индиректних пореза у укупним пореским приходима, јасно је да реализација истих условљава укупно остварење буџета. Преостали порески приходи реализовани су према плану за првих шест мјесеци 2019. године. У коначном, укупно остварење пореских прихода реализовано је према плану буџета за првих шест мјесеци 2019. године.

Анализа непореских прихода показује 6% мање остварење истих у првих шест мјесеци 2019. године. Ниже остварење непореских прихода реализовано је на позицији прихода од дивиденде за 48%, односно за око 10 милиона КМ мање. Значајно мање остварење на претходно наведеној позицији остварено је и у односу на првих шест мјесеци 2018. године и то за око 50%.

Анализе Фискалног савјета Републике Српске су и у протеклом периоду указивале на узроке који доводе до ниског нивоа остварења претходно наведене ставке буџета. Наиме, низак степен остварења прихода од дивиденде резултат је низа везаних фактора, а у основи је неефикасно пословање јавних предузећа. Неефикасно пословање јавних предузећа директно утиче на висину остварења укупних пореских прихода, као што су: висина прихода од пореза на доходак, прихода од пореза на добит, али највише прихода од дивиденде.

У оквиру непореских прихода веће остварење у односу на план евидентирано је на позицији накнада, такса и прихода од пружања јавних услуга за 8%, односно 4,8 милиона КМ. Дакле, реализација појединачних ставки непореских прихода имала је за резултат мање остварење укупних непореских прихода за 6%.

На основу Консолидованог извјештаја о извршењу Буџета за период 01.01.-30.06.2019. године евидентно је остварење буџетских расхода у износу од 1.257.769.203 КМ, што чини 95% укупно планираних расхода за првих шест мјесеци 2019. године. Мање остварење расхода у односу на план, присутно је на свим ставкама буџетских расхода, осим ставке која се односи на дознаке за пензионо осигурање. Значајно мање остварење расхода евидентно је код расхода за субвенције и то за 38% и грантове за 20%. Најчешћи узрок за претходно наведено огледа се у ниском нивоу средстава која су одређена оперативним финансијским планом буџетске потрошње. Ниже остварење у односу на план евидентирано је и на ставци расхода по основу кориштења роба и услуга за 12%, као и расхода финансирања за 6%.

Извршење буџета за првих шест мјесеци 2019. године има за резултат буџетски суфицит у износу од 112.520.868 КМ, што иде у прилог ликвидности буџета. Рацио новчане ликвидности на дан 30.06.2019. године износио је 1,1.

И поред оствареног буџетског суфицита, неопходно је имати у виду да ће због претходно наведене динамике извршења буџета доћи до пораста остварења буџетских расхода. Дакле, уколико у другој половини године не дође до значајнијег раста буџетских прихода неопходно је рационалније управљати расходима до краја фискалне године, јер ће пораст извршења расхода утицати на смањење наведеног суфицита.

Нето финансирање за првих шест мјесеци 2019. године је негативно и износи 14,9 милиона КМ, што је последица већих издатака за отплату дугова од примитака од задуживања.

Приликом анализе Консолидованог извјештаја о извршењу буџета за првих шест мјесеци 2019. године Фискални савјет је анализирао и утицај остварења потенцијалног дефицита на фондовима 02-05 (фонд прихода по посебним прописима, фонд грантова, фонд средстава од приватизације и сукцесије, фонд за посебне пројекте) на буџет у ужем смислу ријечи.

Анализе показују значајну тенденцију стварања дефицита на Фондовима 02-05, што ће битно утицати на укупан буџетски биланс. С тим у вези, неопходно је расходе и издатке који нису планирани Буџетом, а који се евидентирају на Фондовима 02-05 укључити у планирање Буџета. Претходно наведена активност омогућила би благовремено сагледавање промјена буџетског биланса и ефикасније управљање Буџетом.

Фискални савјет Републике Српске и даље указује на присуство ризика у функционисању јавног сектора који се огледа кроз ниску ефикасност јавних предузећа. Ризик на који је неопходно упозорити, а који у значајној мјери утиче на стабилност јавних финансија Републике Српске јесте и, неадекватно управљање јавним финансијама појединих јединица локалне самоуправе.

ПРЕДСЈЕДНИК
Миленко Крајишник
Проф. др Миленко Крајишник